

Forslag

til

Lov om folkeafstemninger i kommunerne.

Fremsat den 16. marts 1977 af *Kjærulff-Schmidt* (FP), *Dohrmann* (FP), *Glensgård* (FP), *Uwe Jensen* (FP), *Maisted* (FP), *Nauerby* (FP), *Tang Sørensen* (FP) og *Thorndahl* (FP).

§ 1. Vejledende kommunale folkeafstemninger skal afholdes, når det begæres i overensstemmelse med reglerne i denne lov.

Stk. 2. Folkeafstemninger kan begæres om ethvert spørgsmål, der er omfattet af det kommunale selvstyre.

§ 2. Folkeafstemning afholdes efter skriftlig begæring af mindst 10 pct. af de borgere, der er optaget på valglisten i vedkommende kommune, eller efter skriftlig begæring af mindst 1/3 af medlemmerne af vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Begæringen skal nøjagtigt angive det spørgsmål, der ønskes forelagt borgerne til besvarelse med „ja“ eller „nej“. Begæringen afleveres til kommunalbestyrelsens formand, der træffer sådanne foranstaltninger, at folkeafstemningen kan afholdes inden otte uger efter begæringens modtagelse.

§ 3. Stemmeret ved folkeafstemninger har enhver, som opfylder betingelserne for valgret til folketinget, og som har fast bopæl i vedkommende kommune.

Stk. 2. De nærmere regler for folkeafstemningernes afholdelse fastsættes af indenrigsministeren efter forhandling med kommunerne. Ministeren er bemyndiget til ved udformningen af reglerne at gøre forenklinger i forhold til reglerne i de i øjeblikket gældende valglove, f.eks. ved at åbne adgang til, at folkeafstemningen gennemføres ved udsendelse af stemmesedler og afgivelse af stemme pr. brev.

Stk. 3. Indenrigsministeren samler de erfaringer, der gøres efter lovens ikrafttræden, og redegør senest i folketingsåret 1980-81 over for folketinget herfor.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved gennemførelsen af kommunalreformen reduceredes antallet af kommuner fra ca. 1300 til 275. Storkommuneideen har gjort det umuligt at opretholde den tidligere nære kontakt imellem borgerne og de folkevalgte, og det er til dato ikke lykkedes at gennemføre foranstaltninger, der har kunnet erstatte den personlige kontakt mellem befolkningen og dens valgte repræsentanter.

Fremskridtspartiet har fra første færd arbejdet for hyppige folkeafstemninger som en nærdemokratisk foranstaltning. Et forslag til folketingsbeslutning om vejledende folkeafstemninger i kom-

munerne blev fremsat i folketingsåret 1974-75, 2. samling, se Folketingstidende 1974-75, 2. samling, forhandlingerne sp. 2544 og 4720 samt tillæg A, sp. 3861. Det blev efter 1. behandling henvist til kommunaludvalget. Ved 1. behandling erklærede såvel indenrigsministeren som en række ordførere sig enige i den målsætning, der lå bag forslaget, men på en række punkter anførtes saglige indvendinger mod forslaget's udformning. Disse indvendinger er søgt imødekommet ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag, og det er derfor forslagsstillernes håb, at der vil kunne opnås tilslutning til forslaget i dets foreliggende skikkelse.

Indenrigsministeren har den 26. august 1976 nedsat en arbejdsgruppe vedrørende kommunalt nær-demokrati. Indenrigsministeren har den 23. juni 1976 i et svar på spørgsmål 595 (Folketingstidende 1975-76 sp. 11509-11511) oplyst, at arbejdsgruppens redegørelse kan forventes at foreligge omkring årsskiftet 1976-77. Det vil være naturligt, at de synspunkter, redegørelsen indeholder, kommer til at indgå i folketingets overvejelser under udvalgsbehandlingen af nærværende lovforslag.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1, stk. 2.

Forslaget er udførnet således, at adgangen til afholdelse af vejledende folkeafstemninger er begrænset til alene at angå spørgsmål, der er omfattet af det kommunale selvstyre. Der kan derfor ikke gennemføres afstemning om beslutninger, der indebærer udøvelse af almindelig forvaltningskompetence eller om foranstaltninger, som kommunen efter lovgivningen har pligt til at gennemføre.

Til § 3, stk. 2.

Det vil være naturligt, at nærmere regler om folkeafstemningernes gennemførelse i hovedsagen bygger

på principper svarende til dem, der er fastlagt i den kommunale valglov. Dog er der næppe væsentlige betænkeligheder ved en vis forenkling i forhold til disse regler. Det er muligvis ikke nødvendigt at opbygge en lige så omfattende procedure omkring selve valgbehandlingen, stemmeoptælling etc., ligesom der formentlig kan opnås besparelser ved, at folkeafstemningerne i nogle tilfælde gennemføres pr. brev, således at stemmesedler udsendes på samme måde som meddelelser om optagelse på valglisten, og at stemmeafgivningen derefter sker pr. brev.

Efter forslaget er ministeren bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for folkeafstemningernes afholdelse efter forhandling med kommunerne.

Til § 3, stk. 3.

Det er efter forslagsstillernes opfattelse rimeligt allerede nu at bestemme, at indenrigsministeren senest i folketingsåret 1980-81 skal redegøre over for folketinget for de indhøstede erfaringer med loven, således at disse erfaringer kan danne grundlag for drøftelse om eventuelle lovændringer.